

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 29 mars 2019

394/2019

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i kreditinstitutslagen (610/2014) 15 kap. 5 § 3 mom. samt 16 och 17 §,
ändras 7 kap. 5 § 2 mom. och 3 mom. 1 punkten samt 6 § 1 och 3 mom., 8 a kap. 4 §
1 mom., 10 kap. 2 §, 11 kap. 2 § 3 mom., 6 § och 9 § 1 mom., 15 kap. 15 § och i 18 kap.
rubriken för 7 § och 7 § 1 mom.,

av dem 7 kap. 6 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 528/2016, 8 a kap. 4 § 1 mom.
sådant det lyder i lag 1199/2014 och 11 kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag
1199/2014, samt

fogas till 10 kap. en ny 2 a §, till 15 kap. en ny 18 a § och till 23 kap. 3 § ett nytt 5 mom.,
varvid det nuvarande 5 mom. blir 6 mom., som följer:

7 kap.

Förvaltnings- och styrningssystem

5 §

Ledningens tidsdisposition

Den som i ett kreditinstitut som är systemviktigt för det finansiella systemet på det sätt
som avses i 10 kap. 7 eller 8 § är styrelsemedlem eller verkställande direktör får inneha
högst en av följande kombinationer av ledningsuppdrag:

- 1) ett uppdrag som verkställande direktör och två styrelseuppdrag, eller
- 2) fyra styrelseuppdrag.

Följande styrelseuppdrag och uppdrag som verkställande direktör ska räknas som ett
enda ledningsuppdrag:

- 1) uppdrag i företag som hör till samma koncern, till samma finansiella företagsgrupp
eller till samma sammanslutning av inlåningsbanker, och
-

6 §

Rapportering om överträdelser

Ett kreditinstitut ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal
ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om
finansmarknaden. I rapporteringsförfarandet ska ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder
för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa
skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rap-

porteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars i fråga om myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

En sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser har inte rätt enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *allmänna dataskyddsförordningen*, att få tillgång till sådana uppgifter enligt 1 och 2 mom. i denna paragraf vilkas utlämnande skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser.

8 a kap.

Återhämtningsplan

4 §

Återhämtningsplanens indikatorer och genomförandet av planen

Ett kreditinstitut ska i sin återhämtningsplan ange tydliga indikatorer och kvalitativa bedömningsgrunder som gör det möjligt att identifiera situationer där planen ska genomföras i syfte att säkra kreditinstitutets fortsatta verksamhet. Kreditinstitutet ska ange indikatorer som ligger tillräckligt långt från minimikraven på kapitaltäckning och likviditet. Indikatoren för den totala kapitaltäckningen ska dock vara minst 9,5 procent ökad med beloppet av det buffertkrav enligt prövning som Finansinspektionen ställt med stöd av 11 kap. 6 §. Kreditinstitutet ska ta i bruk arrangemang som gör det möjligt att tillförlitligt och regelbundet följa indikatorerna och de kvalitativa bedömningsgrunderna.

10 kap.

Finansiella förutsättningar

2 §

Minimikapital

Ett kreditinstituts aktiekapital, andelskapital eller grundkapital ska uppgå till minst fem miljoner euro. Kapitalet ska vara tecknat i sin helhet när koncessionen beviljas. Kapitalet ska uppfylla kraven på primärkapitalinstrument i enlighet med artikel 26.1 a i EU:s tillsynsförordning.

Aktiekapital som räknas till minimikapitalet ska uppfylla kraven enligt artikel i 28 EU:s tillsynsförordning. Andelskapitalet och grundkapitalet ska på motsvarande sätt uppfylla kraven enligt artiklarna 27–29 i EU:s tillsynsförordning.

2 a §

Undantag som gäller kreditinstitut från tillämpningen av aktiebolagslagen

Kapital som motsvarar aktier och andelar och som tagits upp i fonden för inbetalt fritt eget kapital enligt 8 kap. 2 § i aktiebolagslagen, och som räknats som kreditinstitutets kärnprimärkapital får inte återbetalas eller användas till vinstutdelning utan att Finansinspektionen gett tillstånd till det på förhand.

Bestämmelserna om minoritetens rätt att kräva vinstutdelning i 13 kap. 7 § i aktiebolagslagen och om inlösen av aktier i 16 kap. 13 § och 17 kap. 13 § i den lagen tillämpas inte på kreditinstitut.

11 kap.

Tillsyn över finansiell ställning

2 §

Kapitaltäcknings- och likviditetsbedömning

Bedömningen ska dessutom avse kreditinstitutets exponering för ränterisker i samband med annan verksamhet än handel. Om utfallet av en sådan ränterisk som en plötslig och oväntad ränteförändring på 2 procentenheter eller som en annan förändring som definieras i Europeiska bankmyndighetens anvisningar leder till att kreditinstitutets kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas minskar med mer än 20 procent, ska Finansinspektionen kräva att kreditinstitutet redogör för vilka åtgärder det ämnar vidta med anledning av ränterisken.

6 §

Buffertkrav enligt prövning

Finansinspektionen ska i de fall som avses i 2 mom. bestämma en högre kärnprimärkapitalnivå för kreditinstitutet än vad som föreskrivs i EU:s tillsynsförordning, om Finansinspektionen anser att kravet är nödvändigt för att täcka de väsentliga risker som riktas mot kreditinstitutet. Ett buffertkrav enligt denna paragraf kan fastställas för högst tre år åt gången.

Finansinspektionen kan ställa buffertkrav enligt denna paragraf, om

1) Finansinspektionen på basis av en bedömning enligt 2 § eller en bedömning på grunder som ställts på förhand anser att

a) kreditinstitutets kapitalbas inte räcker för att uppfylla det kapitalbehov som kreditinstitutet enligt 9 kap. 1 § har beräknat för sin totalexponering eller denna beräkning inte uppfyller de krav som ställts på den i den paragrafen,

b) kreditinstitutet har bedömt sitt i underpunkt a avsedda kapitalbehov och sitt därpå baserade kapitalmål eller den kapitalbas som krävs för täckningen av de stora exponeringar mot kunder som avses i EU:s tillsynsförordning på ett väsentligen bristfälligt eller felaktigt sätt, eller om

c) kreditinstitutets riskhanteringssystem inte uppfyller de krav som ställs på det i 9 kap. 2 §,

2) kreditinstitutet har sådana tillgångar eller åtaganden utanför balansräkningen som är förenade med risker för vilka något kapitalkrav inte har ställts i 10 kap. eller i EU:s tillsynsförordning eller kreditinstitutet har exponeringar för vilka uppenbart otillräckliga kapitalkrav har fastställts,

3) brister hos kreditinstitutets förvaltnings- och styrningssystem eller kreditinstitutets affärsmodell medför risker som inte annars berörs av något buffertkrav, eller

4) de förutsättningar som avses i 5 a § 1 mom. 1 punkten är uppfyllda.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. kan Finansinspektionen under de förutsättningar som föreskrivs i 1 mom., på basis av ett sådant kreditinstituts gruppbaseerade finansiella ställning som är föremål för gruppbaseerad tillsyn, ålägga detta ett konsoliderat buffertkrav.

Finansinspektionen ska vid tillämpningen av denna paragraf beakta

- 1) huruvida kvaliteten är tillräcklig på de förfaranden genom vilka det säkerställs att kreditinstitutets interna kapital enligt 9 kap. 1 § är tillräckligt högt och den målsättning för kapitalbasens storlek som kreditinstitutet ställt enligt den paragrafen,
- 2) huruvida kreditinstitutets administrations-, styrnings- och riskhanteringssystem allmänt taget är tillräckligt effektiva,
- 3) de risker som kreditinstitutets verksamhet eventuellt utgör för hela det finansiella systemets stabilitet.

9 §

Tilläggskrav på likviditeten

Utöver vad som föreskrivs i EU:s tillsynsförordning ska Finansinspektionen ställa behövliga kvalitativa och kvantitativa krav på ett kreditinstituts likviditet, om Finansinspektionen på basis av en bedömning enligt 2 § anser att det är nödvändigt att ställa krav för att täcka likviditetsriskerna.

15 kap.

Förfaranden vid kundtransaktioner

15 §

Undantag som gäller utlämnandet av uppgifter från tystnadsplikten

Om inte något annat följer av allmänna dataskyddsförordningen, har ett kreditinstitut och ett företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som detta rätt att trots tystnadsplikten enligt 14 §

- 1) till ett företag som hör till samma koncern, samma finansiella företagsgrupp, samma sammanslutning av inlåningsbanker eller samma i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat avsedda finans- och försäkringskonglomerat lämna ut uppgifter som är nödvändiga för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden, för marknadsföring samt för koncernens, gruppens, sammanslutningens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering; vad som i denna punkt föreskrivs om utlämnande av uppgifter gäller dock inte uppgifter som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet,
- 2) till ett företag som hör till samma ekonomiska sammanslutning som kreditinstitutet, ur sitt kundregister lämna ut uppgifter som är nödvändiga för marknadsföring samt för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden,
- 3) till ett annat kreditinstitut, finansiellt institut, värdepappersföretag, betalningsinstitut eller företag som hör till en sammanslutning av inlåningsbanker eller till ett företag eller en sammanslutning som hör till samma finans- och försäkringskonglomerat lämna ut sådana uppgifter enligt 18 a § i detta kapitel om brott mot dem som är nödvändiga för att förebygga brottslighet som riktas mot företag som är verksamma på finansmarknaden,
- 4) till en registerförare som bedriver kreditupplysningsverksamhet, för införande i kreditupplysningsregistret lämna ut information som behövs för specificering av en kunds gällande kreditavtal och borgensförbindelser samt upplysningar om obetalda kreditbelopp,
- 5) lämna ut uppgifter som är nödvändiga för vetenskaplig forskning, om minst 60 år har förflutit från handlingens tillkomst och mottagaren skriftligen förbinder sig att inte utnyttja handlingen för att skada eller förringa den som handlingen berör eller gäller eller dennes närstående eller för att kränka de övriga intressen som sekretessen ska skydda,

6) till finansbranschens avtalsbaserade kundorganisation eller något annat sådant tvistlösningsorgan som anmälts till Europiska kommissionen i enlighet med artikel 20.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (direktivet om alternativ tvistlösning) lämna ut uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ett ärende som förts till organisationen eller organet för behandling.

Vad som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten tillämpas också på andelsbankernas och sparbankernas centrala finansiella institut.

I de situationer som avses i 1 mom. 1–4 och 6 punkten får endast sådana uppgifter som är nödvändiga för att sköta uppgifterna i fråga utlämnas, och om mottagaren omfattas av i denna lag föreskriven eller motsvarande tystnadsplikt.

Vad som i 1 mom. 1, 2 och 4–6 punkten föreskrivs om utlämnande av uppgifter gäller inte utlämnande av uppgifter som avses i artiklarna 9.1 och 10 i allmänna dataskyddsförordningen.

18 a §

Behandling av personuppgifter

Kreditinstitut och finansiella institut får behandla uppgifter om personuppgifter som hänför sig till anmärkningar om kunder och föra register över dem (*kundanmärkningsregister*) i den utsträckning som är nödvändig för att förhindra och utreda störningar, brott eller överträdelser som riktas direkt mot deras verksamhet.

I kundanmärkningsregistret får följande uppgifter antecknas:

- 1) den registrerades nuvarande eller tidigare kundrelation,
- 2) dröjsmål eller försummelse i fråga om betalningar,
- 3) brottet, det misstänkta brottet eller överträdelsen,
- 4) det kreditinstitut eller finansiella institut mot vilket brottet, det misstänkta brottet eller överträdelsen har riktats,
- 5) tidpunkten för gärningen eller den misstänkta gärningen och för anteckningen i registret,
- 6) den registrerades namn, personbeteckning, adress och yrke,
- 7) den domstol eller förundersökningsmyndighet där ärendet är anhängigt,
- 8) vem som har anmält och registrerat uppgiften.

Ett kreditinstitut eller finansiellt institut får inte göra en anteckning i kundanmärkningsregistret förrän det misstänkta brottet eller överträdelsen har anmälts till förundersökningsmyndigheten eller åklagaren eller en fordran som har förfallit till betalning har varit obetald i mer än 60 dagar från förfalldagen. Anteckning i registret ska göras inom ett år från det att

- 1) kreditinstitutet eller det finansiella institutet har inlett straffprocessen,
- 2) kreditinstitutet eller det finansiella institutet har fått information om att någon annan har inlett en straffprocess,
- 3) åklagaren har beslutat att väcka åtal, eller
- 4) betalningen har förfallit.

Uppgifterna om ett brott ska avföras ur kundanmärkningsregistret omedelbart efter det att den registrerade genom underrättens dom har konstaterats vara oskyldig, straffprocessen har lagts ner eller om en högre rättsinstans har friat den person som dömts av den lägre rättsinstansen. Kreditinstitutet eller det finansiella institutet kan registrera uppgifterna på nytt, om en högre rättsinstans dömer en person som den lägre instansen har friat.

Uppgifterna ska avföras ur kundanmärkningsregistret senast fem år efter det att en uppgift om brottet i fråga registrerades första gången. En uppgift om en betalningsstörning ska avföras senast när det har gått två år sedan betalningen gjordes.

Den registrerade ska underrättas om användningen av uppgifterna för beslutsfattande, om avslag på en ansökan om kredit eller något annat för den registrerade negativt beslut beror på uppgifter i kundanmärkningsregistret.

18 kap.

Särskilda bestämmelser om utländska kreditinstitut

7 §

Tystnadsplikt, kundkontroll och behandling av personuppgifter

På tystnadsplikten, rätten att lämna upplysningar och brott mot tystnadsplikten när det gäller anställda vid utländska kreditinstituts filialer och representationer samt på kundkontroll och utövande av representationers kreditupplysningsverksamhet tillämpas 15 kap. 14–18 § och 21 kap. 4 §. På rätten att behandla personuppgifter som hänför sig till anmärkningar mot kunder och missbruk när det gäller utländska kreditinstituts filialer tillämpas dessutom 15 kap. 18 a §.

23 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

3 §

Övriga övergångsbestämmelser

Minimikapitalkravet enligt 10 kap. 2 § gäller inte kreditinstitut som den 1 januari 1994 hade koncession att bedriva kreditinstitutsverksamhet. Om beloppet av ett ovan avsett kreditinstituts aktiekapital, andelskapital eller grundkapital vid nämnda tidpunkt understeg det nämnda minimikravet, får det dock inte sjunka under det belopp som det uppgick till den 2 maj 1992 eller, om kreditinstitutet inte hade koncession den nämnda dagen, under beloppet då kreditinstitutet erhöll koncession, eller det högsta belopp som uppnåtts efter det. Så länge som kreditinstitutet inte uppfyller minimikravet enligt 10 kap. 2 mom. får kapitalbasen inte sjunka av någon annan orsak än förluster.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2019.

Helsingfors den 29 mars 2019

Republikens President

Sauli Niinistö

Finansminister Petteri Orpo